

Supported by:



Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety



European
Climate Initiative
EUKI



Deutsche Umwelthilfe



ENERGIACLUB
CLIMATE POLICY INSTITUTE
APPLIED COMMUNICATIONS



POLSKA SIĘĆ
Energie Cités



EnPover

based on a decision of the German Bundestag

Projekt EnPover - lokalne, niskonakładowe środki efektywności energetycznej na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego





Projekt EnPover – lokalne, niskonakładowe środki efektywności energetycznej na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego

Spis treści:

Wstęp	4.
I. Podręczniki i szkolenia	5.
1. Brygada Wekerle Energy	6.
2. Miejskowa produkcja brykietu	7.
3. Podręcznik z zakresu ubóstwa energetycznego	8.
II. Usługi doradcze	9.
1. Sieć doradców ekologicznych w województwie małopolskim	10.
2. Zielony Punkt w Słupsku	11.
3. Kalkulator opłacalności ekonomicznej instalacji PV	12.
4. Stromsparcheck (Kontrola oszczędności prądu dla gospodarstw domowych o niskich dochodach)	13.
5. Projekt dot. oszczędzania energii w Norymberdze (niem. Energiesparprojekt Nürnberg)	14.
6. EC-LINC: „Program redukcji zużycia energii dla gospodarstw domowych o niskich dochodach” (konsultacje, podnoszenie świadomości społecznej i drukulotek nt. efektywności energetycznej)	15.
7. „Program zarządzania długami” w miejscowości Bag (programy konsultacyjne i podnoszenia świadomości społecznej)	16.
8. Biuro doradcze ds. efektywności energetycznej w Gminie Zuglő (ZETI)	17.
9. Gminny Program Mentoringu dla Rodzin (wizyty w domach oraz świadczenie usług społecznych)	18.
III. Rzeczywiste pomiary zużycia energii	19.
1. Inteligentne liczniki we Wrocławiu	20.
2. Energia na miarę potrzeb	21.
3. SMART-UP	22.
IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne	23.
1. Projekt „rEdistributor”	24.
2. Projekt „Transformacja węglowa” („Coal Transition”)	25.
3. Projekt CO-POWER	26.
4. Dzień Świadomości Ubóstwa Energetycznego i Krajowa Akcja Ocieplania Domów	27.
5. IDEA – Innowacyjny kierunek w doradztwie energetycznym	28.
V. Gry i zawody	29.
1. Projekt sąsiedztwa energetycznego	30.

2. eSESH	31.
3. Projekt badawczy dotyczący zapotrzebowania energii (Energy Demand Research Project)	32.
VI. Ulotki na temat efektywności energetycznej	33.
1. Rozdawanie żarówek energooszczędnych w Słupsku	34.
2. Apro'tech: piece kaflowe do zwalczania zjawiska ubóstwa energetycznego	35.
3. Społeczna Elektrownia Słoneczna (Szociális Naperőmű)	36.
VII. Programy wsparcia.....	37.
1. Program Ograniczenia Niskiej Emisji (dofinansowanie wymiany źródeł ciepła)	38.
2. Dofinansowanie do instalacji kolektorów słonecznych w gospodarstwach domowych	39.
3. Fundusz na opłaty za prąd i gaz (Gas- en elektriciteitsfonds Fonds Gaz Electricité) (Połączenie konsultacji i pomocy finansowej)	40.
4. Usługi lokalne dot. interwencji energetycznej (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie, SLIME)	41.
5. Fundusz pomocy dot. energii elektrycznej (audyty energetyczne, urządzenia domowe, wsparcie w zakresie płatności (...))	42.
6. „Bonus klimatyczny” (“Climate Bonus”)	43.
7. Fundusz Encercity Hannover na rzecz walki z ubóstwem energetycznym (Encercity Härtefonds Hannover)	44.
8. Program „Lepsze życie” (Habiter Mieux)	45.
9. Projekt przebudowy mieszkań socjalnych w mieście Nagykanizsa	46.
VIII. Projekty parasolowe	47.
1. Miejski plan działań na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego	48.
2. Spójna polityka Monachium dot. ubóstwa energetycznego	49.
3. Projekt STEP-IN: Żywe Laboratorium ubóstwa energetycznego na wsi (kampanie edukacyjne, wizyty w domach, pomiary zużycia energii, ulotki nt. efektywności energetycznej)	50.
4. Projekt „LightBringers” w miejscowości Baks (ulotki nt. efektywności energetycznej, szkolenia i podnoszenie świadomości społecznej)	51.
5. Projekt „Od chat do domów” (remonty w duchu efektywności energetycznej, ulotki, świadczenie usług społecznych)	52.
6. Żywe Laboratoria ENERGISE (pomiary zużycia energii, podnoszenie świadomości społecznej i edukacja, usługi doradcze)	53.
IX. Inne	54.
1. Koalicja na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego	55.
2. Zmniejszenie przesyłu zamiast blokowania – projekt pilotażowy do walki z ubóstwem energetycznym w dzielnicy Kolonia-Meschenich.....	56.
3. Przygotowanie drewna na opał	57.

Wstęp

Broszura zawiera zbiór dobrych praktyk: przykłady udanych działań gminnych – kampanie edukacyjne, usługi doradcze, programy wsparcia i inne – skierowane do gospodarstw domowych narażonych na ubóstwo energetyczne. Mogą służyć jako inspiracja dla innych gmin, które chcą ułatwić wdrażanie niskonakładowych środków efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych zagrożonych ubóstwem energetycznym, a tym samym pomóc im obniżyć rachunki za energię i poprawić komfort życia. Przedstawione dobre praktyki zostały zidentyfikowane i zebrane w ramach projektu „EnPover”, którego celem jest łagodzenie ubóstwa energetycznego wśród narażonych na nie gospodarstw domowych poprzez zaangażowanie w ten proces podmiotów miejskich. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.enpover.eu



I. Podręczniki i szkolenia



I. Podręczniki i szkolenia

Tytuł:

Brygada Wekerle Energy

Kraj:

Węgry

Opis:

Posiadłość Wekerle (część XIX-tej dzielnicy Budapesztu – Kispest) została zaprojektowana przez młodych architektów i wybudowana w latach 1909-1926 w typowo węgierskim stylu secesyjnym. Unikalne, stare okna posiadłości mają słabą izolację, a ich odnowa wymaga dużych nakładów finansowych. Zainspirowani pomysłem międzynarodowych brygad zajmujących się izolacją budynków, na forum lokalnym mieszkańcy sami zaczęli organizować wypożyczenie narzędzi, urządzeń, a także warsztaty szkolące, jak samemu odnowić okna i drzwi. W ramach udzielanej pomocy społeczność poświęciła szczególną uwagę uboższym mieszkańcom.

Więcej informacji:

Społeczność Wekerle służy wszelkimi informacjami nt. realizacji projektu. O zielonych inicjatywach na terenie posiadłości Wekerle można przeczytać w j. angielskim na stronie internetowej <https://transitioninitiative.org/initiatives/atalakulo-wekerle-transition-wekerle/>.



I. Podręczniki i szkolenia

Tytuł:

Miejscowa produkcja brykietu

Kraj:

Węgry

Opis:

Mieszkańcy miejscowości Bag rozpoczęli produkcję własnego ekopaliwa – brykietów z biomasy z surowca podarowanego przez lokalną spółdzielnię w celu zwalczania problemu zarówno z dostępem do energii, jak i zjawiska ubóstwa energetycznego. Wysoka energetyczność brykietu oraz całkowite spalanie zminimalizowało zanieczyszczenie powietrza wewnątrz budynku oraz nielegalną wycinkę drzew. Pierwotny budżet w momencie rozpoczęcia projektu wynosił 319,50 euro, które pochodziło z darowizny organizacji użytku publicznego BAGÁzs. Projekt był realizowany ze środków fundacji Habitat for Humanity Hungary oraz właśnie BAGÁzs. Surowiec wykorzystany do produkcji brykietu pochodził od lokalnych spółdzielni, biur oraz z terenów rolnych. Na początku projektu w produkcję brykietu zaangażowanych było 25 gospodarstw domowych, które najpierw produkowały 1 600 brykietów rozdistribuowanych wśród 15 rodzin. W 2014 r. społeczność otrzymała dwie zaciskarki, suszarkę oraz maszynę papierniczą, co znacząco skróciło czas procesu produkcyjnego.

Więcej informacji:

Na stronie internetowej BAGÁzs <http://www.bagazs.org> (j. węgierski lub angielski) lub w pracy magisterskiej Richarda Racza broniącej na Uniwersytecie Śródeuropejskim w Budapeszcie pt. „The Opportunities and Threats to a Community-Based Decentralized Energy System: Biomass Briquette Production in Bag, Hungary” (j. angielski).



I. Podręczniki i szkolenia

Tytuł:

Podręcznik z zakresu ubóstwa energetycznego

Kraj:

Belgia

Opis:

Podręcznik rozpoczyna się od wprowadzenia dotyczącego społecznych skutków ubóstwa energetycznego w życiu gospodarstw domowych. Następną pozycją jest artykuł, w którym wyjaśniane są skutki zdrowotne przebywania w zimnych i zawilgoconych pomieszczeniach. W trzecim tekście można znaleźć informacje nt. jakości zasobów mieszkaniowych w Europie, a w czwartym analizę różnic widocznych w makroregionach w zakresie ubóstwa energetycznego oraz jego skutków. Druga część podręcznika koncentruje się wokół istniejących polityk oraz regulacji, gdzie wyjaśniono znaczenie odpowiedniej definicji prawnej, a także porównano przepisy na szczeblu krajowym mające na celu ochronę konsumentów zagrożonych oraz gospodarstw domowych dotkniętych problemem ubóstwa energetycznego. Na koniec można uzyskać więcej informacji na temat dostępnych środków finansowych, jak również zapoznać się z najlepszymi przykładami działań z całej Europy, które już funkcjonują i pomagają dotkniętym problemem ubóstwa energetycznego.

Więcej informacji:

<https://www.energypoverty.eu/publication/energy-poverty-handbook>



II. Usługi doradcze



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Sieć doradców ekologicznych w województwie małopolskim

Kraj:

Polska

Opis:

Doradcy ekologiczni zostali zatrudnieni w kilku małopolskich gminach w ramach projektu LIFE, którego celem jest poprawa jakości powietrza w regionie. Ich zadaniem jest podniesienie ogólnej świadomości energetycznej gospodarstw domowych, nauczenie ich członków, jak oszczędzać energię, wdrażania usprawnień energooszczędnych w budynkach oraz informowanie, gdzie można szukać dotacji na większe remonty, w tym wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła. Doradcy ekologiczni świadczą usługi doradcze, organizują lokalne kampanie proekologiczne i odwiedzają domy. Na życzenie wykonują również kontrolę termiczną powierzchni budynku oraz pomagają analizować obrazy z termokamery. Doradcy ekologiczni zostali gruntownie przeszkoleni we współpracy z innymi gminami w regionie i tworzą sieć, w której wspierają się wzajemnie w wykonywaniu zadań.

Więcej informacji:

www.powietrze.małopolska.pl



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Zielony Punkt w Słupsku

Kraj:

Polska

Opis:

Punkt informacyjny – Zielony Punkt powstał w Słupsku w celu udzielania bezpłatnych porad w kwestiach ochrony środowiska. W Zielonym Punkcie mieszkańcy mogą dowiedzieć się m.in., jak racjonalnie korzystać z energii, np. poprzez wymianę żarówek, jak uzyskać dofinansowanie na wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła, a także jak obniżyć rachunki za ogrzewanie. Pracownicy punktu uczestniczą w spotkaniach wspólnot mieszkaniowych, docierając do mieszkańców z najważniejszymi informacjami dotyczącymi polityki i działań środowiskowych miasta. Współorganizują również szkolenia z zakresu oszczędzania energii, możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz segregacji surowców wtórnych. Początkowo usługi doradcze były świadczone w stacjonarnym Zielonym Punkcie, w Słupskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Ekonomii Społecznej oraz w siedzibach spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, firm, organizacji pozarządowych, instytucji miejskich i uczelni. Od 2017 roku Zielony Punkt znajduje się w filii Biblioteki Publicznej w Słupsku.

Więcej informacji:

<http://biblioteka.slupsk.pl/zielony-punkt.html>



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Kalkulator opłacalności ekonomicznej instalacji PV

Kraj:

Polska

Opis:

Kalkulator został zaprojektowany w ramach koalicji „Więcej niż energia” przez ekspertów z zakresu ekonomii i technologii. Kalkulator pozwala na obliczenie opłacalności ekonomicznej instalacji PV w ramach 5 różnych możliwych schematów wsparcia dostępnych w momencie jego rozwoju: taryfy gwarantowane (FiT), pomiar netto + FiT, pełny pomiar netto + FiT, pełny pomiar netto, gdy konsument otrzymuje 1 kWh na każdy dostarczony 1 kWh i pełny pomiar netto, gdy konsument otrzymuje 0,7 kWh na każdy dostarczony 1 kWh. Kalkulator pomaga dokładnie ocenić planowaną inwestycję, w tym różne wskaźniki ekonomiczne, takie jak okres odtwarzania, wartość bieżącą netto lub porównanie rachunków za energię przed i po inwestycji. Skorzystanie z kalkulatora ułatwia podjęcie bardziej świadomej decyzji, czy zainwestować w panele fotowoltaiczne, czy też nie.

Więcej informacji:

<http://wiecej niz energia.pl/publikacje/kalkulator-oplacalnosci-mikroinstalacji-fotowoltaicznej/>



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Stromsparcheck (Kontrola oszczędności prądu dla gospodarstw domowych o niskich dochodach)

Kraj:

Niemcy

Opis:

Gminny projekt kontroli oszczędności prądu ma na celu szkolenie ludzi, którzy po jego ukończeniu będą w stanie zapewnić 1) pomoc gospodarstwom domowym o niskich dochodach w zakresie oszczędności energii i wody; 2) realizację programów kontroli oszczędności prądu w gospodarstwach domowych; 3) analizę danych i 4) podjęcie natychmiastowych środków. Domownicy dobrowolnie biorą udział dokładnie w 150 kontrolach.

Więcej informacji:

<https://www.stromspar-check.de/>



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Projekt dot. oszczędzania energii w Norymberdze (niem. Energiesparprojekt Nürnberg)

Kraj:

Niemcy

Opis:

W ramach tego programu realizowany jest audyt energetyczny w gospodarstwach domowych w celu poprawy efektywności energetycznej. Na podstawie intensywnych, osobistych konsultacji z wyszkolonymi pod względem społecznym doradcami energetycznymi, gospodarstwa domowe o niskich dochodach będą miały możliwość świadomego kontrolowania swojego zachowania konsumpcyjnego oraz zmniejszenia zużycia energii. Ważną częścią konsultacji jest uwzględnienie tematu „substancji budowlanej”. Celem projektu jest uwrażliwienie właścicieli na efektywność energetyczną należących do nich budynków mieszkalnych. Kolejnym ważnym celem jest odciążenie budżetu gminy dzięki oszczędnościom na kosztach ogrzewania wprowadzonym po konsultacjach oraz zmniejszenie emisji CO₂ w Norymberdze. Gospodarstwa domowe mogą zaoszczędzić średnio 130 euro rocznie zarówno na opłatach za prąd, jak i za ogrzewanie.

Więcej informacji:

<https://www.nuernberg.de/internet/esp/aktuell.html>



II. Usługi doradcze

Tytuł:

**EC-LINC: „Program redukcji zużycia energii dla gospodarstw domowych o niskich dochodach”
(konsultacje, podnoszenie świadomości społecznej i druk ulotek nt. efektywności energetycznej)**

Kraj:

Węgry

Opis:

Celem „Programu redukcji zużycia energii” była pomoc gospodarstwom domowym o niskich dochodach poprzez dopasowanie do indywidualnych potrzeb, stworzenie oraz sprawdzenie w praktyce metodologii usług doradczych w zakresie energii dla domu. Cel został osiągnięty poprzez dostarczenie pakietów informacyjnych do różnych instytucji i organizacji, szkolenie doradców energetycznych, inicjowanie konsultacji na miejscu oraz rozdawanie ograniczonej liczby urządzeń energooszczędnych. W okresie realizacji projektu odwiedziono 265 gospodarstw oraz przeszkolono 5 doradców energetycznych. Rzeczywiste oszczędności w zużyciu energii elektrycznej oraz ciepła wyniosły ok. 35 euro/rok/gospodarstwo domowe.

Więcej informacji:

Należy skontaktować się z węgierskim liderem projektu EC-LINK: Instytut Energiaklub (ang. Energiaklub Climate Policy Institute and Applied Communications) (csontos@energiaklub.hu) lub odwiedzić stronę internetową <https://www.greencycle.si/wp-content/uploads/2018/02/Good-practices-aiming-to-end-energy-poverty.pdf> str. 38–42.



II. Usługi doradcze

Tytuł:

„Program zarządzania długami” w miejscowości Bag (programy konsultacyjne i podnoszenia świadomości społecznej)

Kraj:

Węgry

Opis:

Na podstawie potrzeb wyrażonych przez mieszkańców miejscowości Bag, organizacja użytku publicznego BAGázs zainicjowała „Program zarządzania długami”. Największą troską mieszkańców był nagromadzony dług w wysokości prawie 3,5 mln forintów, czyli ok. 9,6 tys. euro (głównie wobec przedsiębiorstw użyteczności publicznej oraz w formie kredytów bankowych), co dla wielu mieszkańców skutkowało brakiem legalnego podłączenia do energii elektrycznej. Na podstawie porozumienia lokalny dostawca energii elektrycznej przejął część ich długów. Determinacja uczestników zaowocowała świetnymi wynikami – w ciągu dwóch lat wszystkie rodziny uczestniczące w programie za wyjątkiem jednej znajdowały się w ostatnim okresie spłaty. Zainstalowano 14 liczników przedpłatowych. Oprócz miesięcznych rachunków za energię elektryczną rodziny uregulowały także zaległości o łącznej wysokości 1,5 mln forintów (w przeliczeniu 4,1 tys. euro). W programie uczestniczyło 40% gospodarstw domowych z miejscowości Bag.

Więcej informacji:

Należy skontaktować się bezpośrednio z węgierskim Stowarzyszeniem Pożytku Publicznego (węg. BAGázs), adres e-mail: info@bagazs.org albo przeczytać o efektach programu w j. węgierskim (<https://ojs.lib.unideb.hu/parbeszed/article/view/6157/5778>).



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Biuro doradcze ds. efektywności energetycznej w Gminie Zuglő (ZETI)

Kraj:

Węgry

Opis:

W 2016 r. gmina Zuglő otworzyła biuro doradcze ds. efektywności energetycznej oferujące bezpłatne usługi dla mieszkańców oraz firm działających na terenie tej dzielnicy. W czasie działalności biura eksperci ZETI zapewnili pomoc dopasowaną do indywidualnych potrzeb kilkuset osobom dotyczącą m.in. izolacji budynku, modernizacji oświetlenia, modernizacji instalacji grzewczej, zakupu efektywnego energetycznie sprzętu domowego. Oprócz konsultacji technicznych udzielano także informacji dotyczących możliwości finansowania, trwających przetargów i innowacji dostępnych dla wszystkich.

Więcej informacji:

W celu uzyskania więcej informacji należy skontaktować się z Instytutem Energiaklub (ang. Energiaklub Climate Policy Institute and Applied Communications) (csontos@energiaklub.hu) lub Gminą Zuglő.



II. Usługi doradcze

Tytuł:

Gminny Program Mentoringu dla Rodzin (wizyty w domach oraz świadczenie usług społecznych)

Kraj:

Węgry

Opis:

Ten program mentoringu zapewnia pomoc rodzinom mieszkającym w miejscowości Lyukóvölgy (Miskolc). Został on stworzony przez Gminę Miskolc w 2016 r., którego celem było usamodzielnienie rodzin. Jest on realizowany z pomocą mentorów (kobiet), wynagradzanych za świadczone usługi, wybranych spośród lokalnej społeczności, oraz fachowców, np. pracowników socjalnych. Ich pomoc obejmuje doradztwo w zakresie usług społecznych, świadczeń zdrowotnych i opieki nad dziećmi, podnoszenie świadomości w zakresie tworzenia zdrowych nawyków higienicznych i środowiska życia. Dodatkowo gmina wybudowała miejscowy Dom Mentora, który służy jako baza mentorów, a dla rodzin, które nie mogą korzystać z udogodnień wymagających energii elektrycznej, jako miejsce do wykonania podstawowych obowiązków domowych (pralnia samoobsługowa, prysznic, drukarka). Program został sfinansowany i zrealizowany z budżetu Gminy.

Więcej informacji:

W razie pytań należy skontaktować się z Gminą Miskolc.



III. Rzeczywiste pomiary zużycia energii



III. Rzeczywiste pomiary zużycia energii

Tytuł:

Inteligentne liczniki we Wrocławiu

Kraj:

Polska

Opis:

We Wrocławiu Tauron Dystrybucja zrealizował pilotażowy projekt zaawansowanych systemów pomiarowych (AMI - Advanced Metering Infrastructure). W ramach projektu przykładowa grupa gospodarstw domowych została wyposażona w inteligentne liczniki współpracujące ze specjalną aplikacją internetową/mobilną umożliwiającą analizę zużycia energii. Każdy konsument może zaznaczyć w aplikacji, ile energii chce maksymalnie zużyć, jaki jest jego limit oraz w jaki sposób chce otrzymać informację o osiągnięciu wyznaczonej przez siebie górnej granicy (e-mail lub sms). Następnie może podjąć świadomą decyzję o dalszych krokach związanych z przekroczeniem limitu.

Więcej informacji:

<http://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/1,35771,20051573,we-wroclawiu-montuja-inteligentne-liczniki-co-zyskaja-mieszkancy.html>



III. Rzeczywiste pomiary zużycia energii

Tytuł:

Energia na miarę potrzeb

Kraj:

Włochy

Opis:

W ramach programu „Energia na miarę potrzeb” analizowane są efekty zmniejszenia jej zużycia, do czego przyczyniły się właściwe narzędzia informacji zwrotnej w kontekście mieszkalnictwa socjalnego. W ramach projektu podjęto następujące działania: monitoring zużycia w domach poprzez zamontowanie inteligentnych gniazdek, opracowanie danych dotyczących zużycia w celu zapewnienia odpowiednich narzędzi dla rodzin, analiza reakcji członków rodzin na zapewnione im narzędzia w celu poprawy efektywności energetycznej ich domów. Świadomość w zakresie energii może być sposobem na zaangażowanie rodzin: oszczędność pieniędzy może być do tego pierwszym krokiem, ale zwiększenie świadomości w dziedzinie energii może uczynić ich bardziej aktywnymi członkami życia społeczności. Głównym czynnikiem sukcesu jest zaangażowanie miejscowych urzędników z gminy Mediolan, do których rodziny mają zaufanie.

Więcej informacji:

<https://www.energiasumisura.com/>



III. Rzeczywiste pomiary zużycia energii

Tytuł:

SMART-UP

Kraj:

Francja, Włochy, Malta, Hiszpania, Wielka Brytania

Opis:

Celem projektu europejskiego SMART-UP, finansowanego z programu Horyzont 2020, jest umożliwienie konsumentom zagrożonym ubóstwem energetycznym uzyskania znacznych oszczędności, zmniejszenie rachunków za energię, a także wykorzystanie dalszych możliwości, które mogą być oferowane w ramach usług reagowania na zapotrzebowanie. W każdym z zaangażowanych w projekt państw partnerzy szkolą interesariuszy, by byli w stanie doradzać swoim klientom lub najemcom, jak najlepiej wykorzystać inteligentne liczniki oraz zmienić sposób użytkowania energii w domach. Oprócz tego w ramach pracy badawczej przeprowadzony będzie monitoring wpływu udzielonych porad, tworzone będą dane oraz analizy, które mogą być pomocne przy kształtowaniu polityk dotyczących zjawiska ubóstwa energetycznego, planowaniu działań oraz dalszych badań w tym zakresie. Celem projektu jest również sprawdzenie, w jaki sposób udzielanie dopasowanych do potrzeb porad oraz wsparcia konsumentom zagrożonym ubóstwem energetycznym może zwiększyć korzystanie z inteligentnych liczników, pogłębić znajomość zagadnień związanych z energią, a także zmienić zachowania w zakresie zużycia energii w celu zmniejszenia kosztów w swoich domach.

Więcej informacji:

<http://www.smartup-project.eu/about/>



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne

Tytuł:

Projekt „rEdistributor”

Kraj:

Węgry

Opis:

Projekt „rEdistributor” zajmuje się problemem ubóstwa energetycznego na Węgrzech poprzez współpracę z pięcioma organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Celem projektu jest zgromadzenie i promowanie wiedzy potrzebnej do zrozumienia problemu przez społeczeństwo oraz skutecznych rozwiązań dotyczących wyzwań związanych ze zjawiskiem ubóstwa energetycznego. Członkami projektu (wspieranymi przez inicjatywę Civitates) są eksperci z: fundacji Habitat for Humanity Hungary, Węgierskiej Sieci Biur Ekodoradców (Kötháló), Węgierskiego Lobby Kobiet (Női Érdek), Stowarzyszenia Analizy Sektora Non-Profit (NOSZA) oraz Stowarzyszenia Laboratorium Szans, które działa w ramach Węgierskiej Sieci na Rzecz Zwalczania Ubóstwa. Na ich stronie można znaleźć aktualne i konkretne informacje dotyczące zjawiska ubóstwa energetycznego oraz w szerszym kontekście sytuacji na Węgrzech (system pomocy społecznej, kwestie płci, ceny energii, regulacje itp.). Członkowie organizują także konferencje poświęcone tematyce ubóstwa energetycznego, prowadzą fora dyskusyjne, przeprowadzają studia przypadków, a także współorganizują warsztaty.

Więcej informacji:

Należy odwiedzić stronę projektu w j. węgierskim z wprowadzeniem w j. angielskim <https://www.elosztoprojekt.hu/> lub napisać bezpośrednio na info@elosztoprojekt.hu.



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne

Tytuł:

Projekt „Transformacja węglowa” („Coal Transition”)

Kraj:

Węgry

Opis:

W celu przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji węglowej, z pomocą lokalnych stowarzyszeń (Ökológiai Intézet & Zöld Kapcsolat Egyesület), węgierski oddział organizacji Friends of the Earth (Friends of the Earth Hungary) brał udział w programie transformacji węglowej. Na Węgrzech skupiono się przede wszystkim na regionie Borsod, szczególnie dotkniętym ubóstwem oraz skutkami długotrwałego opalania węglem brunatnym. Uczestnicy zorganizowali kampanię przeciwko stosowaniu węgla brunatnego, wystawę podróżującą oraz konferencję zarówno dla specjalistów w tej dziedzinie, jak i mieszkańców dotkniętych tym problemem. W wyniku realizacji projektu przygotowano międzynarodowy raport dotyczący węgla, przedstawiono problemy i rzeczywistość osób mieszkających w regionie Borsod oraz innych podobnych poza granicami kraju.

Więcej informacji:

Należy odwiedzić stronę internetową Friends of the Earth Hungary's (MTVSZ) (możliwość kontaktu w j. węgierskim oraz angielskim) lub przeczytać raport dot. publikacji programu <https://bankwatch.org/publication/heroes-of-just-transition> (j. angielski).



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne

Tytuł:

Projekt CO-POWER

Kraj:

Węgry, Czechy, Estonia, Wielka Brytania, Belgia, Irlandia, Dania

Opis:

Celem projektu CO-POWER było opracowanie przepisów prawnych na poziomie Unii Europejskiej oraz krajowym dotyczących własności i sposobów finansowania społeczności w celu zwiększenia „władzy społeczności”. Projekt podniósł świadomość wśród decydentów, przyniósł korzyści finansowe dla lokalnej społeczności oraz samorządów, a także zwiększył liczbę zawieranych umów oraz zatrudnienie. W wyniku tego 7 - 12 tys. mieszkańców zapoznało się z tematem oraz zostało zaangażowanych w projekt (uczestniczenie w warsztatach, promowanie projektu przy ulicznych stanowiskach informacyjnych, pisanie listów do europosłów, dołączanie do akcji e-mailowych lub z petycjami, a także wyrażanie chęci dołączenia do kooperatywy energetycznej / projektów z tematyką energii wśród społeczności. Friends of the Earth Hungary (MTVSZ) jako członek Konsorcjum Węgierskiego zgromadził dobre praktyki skupiające się na aspektach społecznych w inicjatywach związanych z tematyką energii: od projektów izolacji domów budowanych w technologii straw bale po tworzenie społeczności skupionych wokół zagadnienia energii.

Więcej informacji:

By uzyskać więcej informacji nt. projektu należy odwiedzić stronę internetową Komisji Europejskiej <https://ec.europa.eu/energy/intelligent/projects/en/projects/co-power> oraz stronę internetową MTVSZ <https://mtvsz.hu/a-kozossegi-energia-programban-2013-2016-kozott-hazai-kozossegi-kezdemenyezese> (j. węgierski) w celu zaznajomienia się z poszczególnymi programami i osiągnięciami.



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne

Tytuł:

Dzień Świadomości Ubóstwa Energetycznego i Krajowa Akcja Ocieplania Domów

Kraj:

Wielka Brytania

Opis:

National Energy Action (NEA), główna organizacja charytatywna zajmująca się problemem ubóstwa energetycznego w Wielkiej Brytanii, co roku organizuje Dzień Świadomości Ubóstwa Energetycznego. W 2019 r. przypadał on na 29 listopada. Zachęca się lokalne organizacje do tworzenia materiałów promocyjnych, organizowania wydarzeń oraz kontaktowania się z postaciami ze swojego okręgu w celu zwiększania świadomości na temat ubóstwa energetycznego i rozwiązań służących jego zwalczaniu. NEA zapewnia obszerny pakiet zasobów wspierających działania na szczeblu lokalnym. NEA organizuje także coroczne Akcje Ocieplania Domów, podczas których lokalne organizacje są zachęcane do edukowania, organizowania wydarzeń oraz prowadzenia działań charytatywnych, aby pomóc w walce z ubóstwem energetycznym. NEA zapewnia szereg zasobów, aby wspierać te inicjatywy. Kolejne wydarzenie odbyło się 5 lutego 2020 r.

Więcej informacji:

<https://www.nea.org.uk/professional-advice-workers/>



IV. Kampanie uświadamiające oraz edukacyjne

Tytuł:

IDEA – Innowacyjny kierunek w doradztwie energetycznym

Kraj:

Unia Europejska

Opis:

Innowacyjny kierunek w doradztwie energetycznym (IDEA – An innovative direction in energy consulting) to projekt, którego celem jest zmniejszenie ubóstwa energetycznego poprzez wdrożenie platformy edukacyjnej dla świadomości energetycznej. Głównymi celami projektu są: podniesienie świadomości obywateli krajów europejskich na temat rosnącego problemu ubóstwa energetycznego, poprawa jakości działań w edukacji dorosłych na temat wyzwań i możliwości związanych z eliminacją ubóstwa energetycznego poprzez identyfikację istniejących praktyk i metod oraz ich wykorzystywanie.

Więcej informacji:

<http://www.project-idea.eu/about/>



V. Gry i zawody



V. Gry i zawody

Tytuł:

Projekt sąsiedztwa energetycznego

Kraj:

różne kraje Unii Europejskiej

Opis:

Różne europejskie gminy zaoferowały swoim mieszkańcom udział w zakładzie dotyczącym oszczędzania energii. Grupy prywatnych gospodarstw domowych lub instytucji utworzyły tak zwane „sąsiedztwa energetyczne” i starały się oszczędzać jak najwięcej energii w ciągu sześciu miesięcy trwania projektu. Sąsiedztwa energetyczne były wspierane przez odpowiednio przeszkolonych wolontariuszy „Energy Masters”, którzy przekazali swoją wiedzę gospodarstwom domowym. Gmina nagrodziła każde sąsiedztwo energetyczne, które zaoszczędziło 8% lub więcej energii w danym czasie. Ci, którzy zaoszczędzili najwięcej energii, zostali również zaproszeni na europejską galę z nagrodami w Brukseli.

Więcej informacji:

<https://ec.europa.eu/energy/intelligent/projects/en/projects/energy-neighbourhood>; <https://www.prawo.pl/biznes/konkurs-energiasasiedztwa-oszczedzaja-by-wygrac,155852.html>



V. Gry i zawody

Tytuł:

eSESH

Kraj:

Francja, Hiszpania, Niemcy, Austria, Belgia, Włochy

Opis:

W ramach projektu eSESH dostarczana jest bezpośrednia, aktualna i zrozumiała informacja zwrotna dotycząca zużycia energii, umożliwiającą najemcom dostosowanie do niej swojego zachowania. Korzystając z usług w zakresie świadomości energetycznej otrzymuje się wizualizację danych zużycia energii (ciepła, prądu lub wody). Najemcy mają dostęp do tej usługi poprzez platformę internetową, pozwalającą im na szybkie i łatwe uzyskanie informacji dotyczących zużycia w odstępach miesięcznych, dziennych czy jeszcze krótszych. Takie rozwiązanie pozwala najemcom szybko ocenić, czy ich zużycie może być postrzegane jako duże lub małe. Ponadto możliwe są również inne porównania zużycia danych – najemcy mogą zestawić swoje wyniki z innymi konsumentami lub zobaczyć, jak wypadają na tle średniego zużycia „przeciętnego” najemcy. Możliwe jest także zobaczenie wartości zużycia wyrażonego w metrach kwadratowych, porównanie obecnego zużycia z wartościami osiągniętymi w poprzednim roku albo miesiącu i wreszcie, najemcy mogą uzyskać dostęp do prognozy zużycia.

Więcej informacji:

<https://esesh.eu/project/>



V. Gry i zawody

Tytuł:

Projekt badawczy dotyczący zapotrzebowania energii (Energy Demand Research Project)

Kraj:

Wielka Brytania

Opis:

Projekt badawczy dot. zapotrzebowania energii stanowił zestaw prób prowadzonych na dużą skalę w całej Wielkiej Brytanii. Celem projektu było zrozumienie, jak konsumenci reagują na bardziej pozytywne informacje o ich zużyciu energii w perspektywie długoterminowej. W ramach projektu prześlędzono szereg metod dostarczania bardziej pozytywnych informacji o ich zużyciu energii, w tym: inteligentne liczniki zużycia energii elektrycznej oraz gazu, urządzenia wyświetlające koszt zużycia w czasie rzeczywistym w funtach, dokładniejsze i częstsze rachunki za energię, informacje o oszczędnościach energii, zaangażowanie społeczności. W ramach prób przeprowadzano różne kombinacje powyższych działań, a następnie prześlędzono odpowiedzi ponad 50 tys. różnych gospodarstw domowych. Ponadto sprawdzono wpływ zaangażowania społeczności na zachowanie i zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną. Ten ostatni aspekt zbadano w trzech miejscowościach, po jednej w Anglii, Szkocji i Walii. Każda społeczność otrzymała to samo zadanie i zachętę do jego wykonania w postaci nagrody w wysokości 20 tys. funtów dla projektu społeczności, dzięki któremu uda się uzyskać zmniejszenie zużycia energii elektrycznej średnio o 10% w okresie trzech miesięcy w porównaniu z analogicznym okresem w latach 2007-2008.

Więcej informacji:

<https://www.ofgem.gov.uk/gas/retail-market/metering/transition-smart-meters/energy-demand-research-project>



VI. Ulotki na temat efektywności energetycznej



VI. Ulotki na temat efektywności energetycznej

Tytuł:

Rozdawanie żarówek energooszczędnych w Słupsku

Kraj:

Polska

Opis:

Pierwszy krok jest często najtrudniejszy, ponieważ to po nim nabieramy rozpędu. Aby zachęcić zagrożone ubóstwem energetycznym gospodarstwa domowe w Słupsku do bardziej świadomego korzystania z energii i jej ograniczania, miasto rozdało mieszkańcom, w tym osobom niepełnosprawnym, emerytom, rodzinom wielodzietnym itp., żarówki energooszczędne. Dzięki wydajniejszemu oświetleniu za zaoszczędzone środki w przyszłości będą mogli zakupić kolejne energooszczędne urządzenia. Akcja została zorganizowana we współpracy z firmą IKEA, która dostarczyła łącznie 5 000 żarówek.

Więcej informacji:

<https://m.radiogdansk.pl/wiadomosci/item/53315-piec-tysiecy-energooszczednych-zarowek-za-darmo-ikea-rozpoczyna-wspolprace-ze-slupskiem/53315-piec-tysiecy-energooszczednych-zarowek-za-darmo-ikea-rozpoczyna-wspolprace-ze-slupskiem>



VI. Ulotki na temat efektywności energetycznej

Tytuł:

Apro'tech: piece kaflowe do zwalczania zjawiska ubóstwa energetycznego

Kraj:

Węgry

Opis:

Apro'tech jest wielokrotnie nagradzanym przedsiębiorstwem społecznym zapewniającym opłacalne, przyjazne środowisku oraz mniej szkodliwe dla zdrowia możliwości ogrzewania dla ubogich rodzin. Cel ten jest realizowany poprzez założenie pieca kaflowego w domach rodzin, dla których najlepszym rozwiązaniem jest opalanie drewnem. Eksperci (Nóra Feldmár i członkowie Stowarzyszenia Védegylet) oraz wolontariusze zajmują się wymianą metalowych grzejników oraz innych niewydajnych urządzeń używanych do ogrzania domu przez korzystające z tego programu gospodarstwa domowe. W swoich zrealizowanych projektach Apro'tech koncentrował się głównie na mieście Pecz oraz mniejszych miejscowościach, wykorzystując dotacje otrzymane od fundacji Habitat for Humanity Hungary, potencjał crowdfundingu oraz lokalne surowce takie jak less ochrowy. Przedsiębiorstwo powstało w 2000 r. i otrzymało główną nagrodę w ramach programu Tackle Energy Poverty.

Więcej informacji:

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji dot. programu należy odwiedzić stronę http://xn--vdegylet-b1a.hu/aprotech_eng/ lub skontaktować się z autorami programu.



VI. Ulotki na temat efektywności energetycznej

Tytuł:

Spółeczna Elektrownia Słoneczna (Szociális Naperómű)

Kraj:

Węgry

Opis:

Celem działalności Społecznej Elektrowni Słonecznej Tiszabő jest zapewnienie bezpiecznych i mniej szkodliwych dla zdrowia możliwości ogrzewania dla rodzin z małymi dziećmi. Elektrownia jest w stanie zapewnić długoterminową pomoc 60-70 rodzinom poprzez częściowe zastąpienie będącego przedmiotem zażytej dyskusji Węgierskiego Społecznego Programu Paliwowego. Beneficjenci zostali wyłonieni za pomocą przetargu, a w ramach wsparcia zwiększono zakres liczników przedpłatowych do 120 tys. forintów (w przeliczeniu 330 euro) na każdy sezon grzewczy. Urządzenia grzewcze zasilane prądem są wypożyczane przez rodziny po symbolicznej cenie. Stworzenie sprawiedliwego środowiska prawnego dla tego rodzaju projektów oraz innych realizowanych w obrębie społeczności skupionych wokół problematyki energii będzie dużym krokiem naprzód. Projekt pilotażowy został zainicjowany przez Węgierską Służbę Charytatywną Zakonu Maltańskiego we współpracy z lokalnym dostawcą energii elektrycznej E.ON.

Więcej informacji:

By dowiedzieć się więcej nt. ogólnej inicjatywy należy odwiedzić stronę internetową <https://www.szocialisnaperomu.hu/projekt/> (j. węgierski).



VII. Programy wsparcia



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Program Ograniczenia Niskiej Emisji (dofinansowanie wymiany źródeł ciepła)

Kraj:

Polska

Opis:

Miasto Bielsko-Biała już od wielu lat realizuje Program Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie na wymianę starych, węglowych kotłów na nowe, przyjazne środowisku źródła ciepła, w tym OZE. Uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i przedsiębiorstwa. Mogą otrzymać dotację pokrywającą do 80% kosztów kwalifikowalnych, ale nieprzekraczającą 16 000 zł na pompy ciepła i 8 000 zł na inne źródła ciepła. Nowym źródłem ciepła mogą być pompy ciepła, kondensacyjne kotły gazowe i olejowe, kotły elektryczne lub węzeł cieplny podłączony do sieci ciepłowniczej.

Więcej informacji:

www.miastodobrejenergii.pl



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Dofinansowanie do instalacji kolektorów słonecznych w gospodarstwach domowych

Kraj:

Polska

Opis:

4 sąsiadujące ze sobą gminy Niepołomice, Wieliczka, Skawina i Miechów postanowiły wesprzeć swoich mieszkańców w przestawianiu się na bardziej przyjazne środowisku źródła energii i przygotowały projekt parasolowy pn. „Instalacja systemów energii odnawialnej w budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych”, który uzyskał dofinansowanie ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. W ramach projektu zainteresowane gospodarstwa domowe mogły ubiegać się o dofinansowanie montażu kolektorów słonecznych na swoich budynkach. Przewidziano trzy rodzaje systemów w zależności od wielkości gospodarstwa domowego. Obywatele mogli otrzymać do 70% dofinansowania (60% z programu i dodatkowe 10% od gminy).

Więcej informacji:

<https://www.niepolomice.eu/informator/projekt-solarny/>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Fundusz na opłaty za prąd i gaz (Gas- en elektriciteitsfonds Fonds Gaz Electricité) (Połączenie konsultacji i pomocy finansowej)

Kraj:

Belgia

Opis:

Świadczenia socjalne mogą zapewnić pomoc finansową gospodarstwom domowym w płaceniu rachunków za prąd i gaz, pomoc w negocjowaniu planów płatności oraz wsparcie w poprawie izolacji budynku oraz stanu urządzeń domowych. Liczba gospodarstw domowych potrzebujących wsparcia finansowego zmalała z 52 184 w 2008 r. do 28 895 w 2015 r. Długofalowy sukces osiągnięto nie tylko dzięki wsparciu dot. płatności rachunków, ale również dzięki podjętym dodatkowym działaniom w zakresie efektywności energetycznej i audytów energetycznych.

Więcej informacji:

<https://www.socialsecurity.be/citizen/de/hilfe-oshz/hilfe-bei-ihren-energiekosten/gas/strom-fonds-energiefonds>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Usługi lokalne dot. interwencji energetycznej (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie, SLIME)

Kraj:

Francja

Opis:

Program SLIME, którego celem jest koordynacja działań na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego na poziomie lokalnym, jest przeznaczony dla gospodarstw domowych o niskich dochodach. Celem programu jest umożliwienie identyfikacji gospodarstw najbardziej zagrożonych ubóstwem energetycznym, wspieranie ich finansowo oraz koordynowanie działań pomiędzy zaangażowanymi organizacjami. W projekt zainwestowano prawie 2,5 mln euro, w ramach którego w 2016 r. udzielono wsparcia 4 672 gospodarstwom domowym.

Więcej informacji:

<http://www.lesslime.fr/>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Fundusz pomocy dot. energii elektrycznej (audyty energetyczne, urządzenia domowe, wsparcie w zakresie płatności ufundowane przez dostawców energii oraz organizacje pozarządowe)

Kraj:

Austria

Opis:

Dzięki temu funduszowi możliwe jest przeprowadzenie audytów energetycznych w gospodarstwach domowych w celu poprawy efektywności energetycznej, a także wsparcie dot. wymiany urządzeń domowych. W ramach funduszu możliwe jest także wsparcie w zakresie płatności w przypadku nagłych sytuacji. Ze wsparcia korzysta od 400 do 500 gospodarstw domowych rocznie.

Więcej informacji:

<https://www.verbund.com/de-de/ueber-verbund/verantwortung/soziales/stromhilfefonds>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

„Bonus klimatyczny” (“Climate Bonus”)

Kraj:

Niemcy

Opis:

W ramach tego środka zapewniony jest dodatek dot. budownictwa efektywnego energetycznie dla gospodarstw domowych o niskich dochodach. Dodatek umożliwia gospodarstwom domowym korzystającym ze świadczeń socjalnych wynajem mieszkania w budynku efektywnym energetycznie. Środek wdrożono m.in. w Bielefeld, Paderborn, Solingen oraz Berlinie.

Więcej informacji:

<https://www.energypoverty.eu/measure-policy/climate-premium-bielefeld>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Fundusz Enercity Hannover na rzecz walki z ubóstwem energetycznym (Enercity Härtefonds Hannover)

Kraj:

Niemcy

Opis:

W ramach tego środka zapewnione jest bezpośrednie wsparcie finansowe, które pokrywa płatności za energię oraz prowadzone jest doradztwo w kwestiach finansowych i prawnych dot. płatności za energię dla gospodarstw domowych najbardziej zagrożonych ubóstwem energetycznym (program zakończono w 2016 r.).

Więcej informacji:

<https://www.enercity.de/presse/pressemeldungen/2016/2016-08-26-enercity-haertefonds-fuenfjahresbilanz/index.html>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Program „Lepsze życie” (Habiter Mieux)

Kraj:

Francja

Opis:

Celem programu jest zapewnienie wsparcia finansowego na remont budynków mieszkalnych gospodarstw domowych o niskich dochodach w celu poprawy efektywności energetycznej. Obejmuje on różne rodzaje grantów oraz pożyczek finansowanych przez różne agendy rządu, w tym Państwową Agencją ds. Poprawy Mieszkalnictwa (fr. L'Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat, ANAH), Komisariat Generalny ds. Inwestycji, jak również samorządy na poziomie regionów i departamentów.

Więcej informacji:

<https://www.anah.fr/proprietaires/proprietaires-occupants/etre-mieux-chauffe-avec-habiter-mieux-et-maprimerenov/>



VII. Programy wsparcia

Tytuł:

Projekt przebudowy mieszkań socjalnych w mieście Nagykanizsa

Kraj:

Węgry

Opis:

Projekt, którego celem był remont zniszczonych lub nie nadających się do zamieszkania lokali socjalnych, był realizowany na zapuszczonym obszarze o dużej powierzchni. Pomysł na projekt został przedłożony przez College for Advanced Studies in Social Theory z siedzibą w Budapeszcie we współpracy z fundacją Habitat for Humanity Hungary i był realizowany poprzez obozy remontowe obejmujące dotknięte grupy osób szczególnie narażonych, mieszkańców, wolontariuszy z Węgier oraz z zagranicy. Fundusze na realizację projektu otrzymano z grantów i prywatnych darowizn, a także od organizacji pozarządowych i samorządu. Wynikiem ich pracy była poprawa charakterystyki energetycznej 33 budynków, zmniejszenie długów o ponad 9 tys. euro oraz cieplejsze przyjęcie osób zamieszkujących lokale socjalne przez mieszkańców. Lokatorom budynków socjalnych wypłacono wynagrodzenie za ich codzienną pracę.

Więcej informacji:

Publikacja dostępna pod adresem: <https://www.greencycle.si/wp-content/uploads/2018/02/Good-practices-aiming-to-end-energy-poverty.pdf> str. 74 – 77.



VIII. Projekty parasolowe



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Miejski plan działań na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego

Kraj:

Polska

Opis:

Zwalczanie ubóstwa energetycznego, tak jak stawienie czoła każdemu innemu wyzwaniu lokalnemu, wymaga spojrzenia na problem w perspektywie długoterminowej oraz porządnego zaplanowania działania. Kilka polskich miast, w tym Baboszewo i Mińsk Mazowiecki, opracowało już kompleksowe miejskie plany działań na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego. Plany określają skalę ubóstwa energetycznego w gminie oraz działania i zadania, których realizacja pomoże zminimalizować to zjawisko i jego negatywny wpływ na komfort życia mieszkańców.

Więcej informacji:

www.powietrze.malopolska.pl



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Spójna polityka Monachium dot. ubóstwa energetycznego

Kraj:

Niemcy

Opis:

Monachium ze swoją kombinacją instrumentów politycznych służy jako model dla innych niemieckich gmin w zakresie skutecznego ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego, która obejmuje: 1. fundusz pomocy dla gospodarstw domowych zalegających z płatnościami za energię; 2. doradztwo energetyczne dla gospodarstw domowych zalegających z płatnościami za energię połączone z konsultacjami społeczno-edukacyjnymi; 3. doradztwo energetyczne prowadzone przez przedsiębiorstwo użyteczności publicznej w Monachium dla gospodarstw domowych o niskich dochodach; 4. nieodpłatne doradztwo energetyczne dla gospodarstw domowych o niskich dochodach („Stromspar-Aktiv”).

Więcej informacji:

<https://www.muenchen.de/rathaus/Stadtverwaltung/Sozialreferat/Sozialamt/Schuldnerberatung.html>



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Projekt STEP-IN: Żywe Laboratorium ubóstwa energetycznego na wsi (kampanie edukacyjne, wizyty w domach, pomiary zużycia energii, ulotki nt. efektywności energetycznej)

Kraj:

Węgry

Opis:

Głównym celem Laboratorium jest zapewnienie bezpiecznego i legalnego podłączenia do energii elektrycznej, a także udzielenie adekwatnych informacji nt. zużycia energii. Działania podjęte w ramach Laboratorium są połączone z programem zarządzania długami, a także wspierane przez przeszkolonych doradców energetycznych przeprowadzających ocenę zużycia energii elektrycznej oraz analityków danych przekazujących informację zwrotną konsumentom. Program jest prowadzony wspólnie przez organizację Ariosz – wyspecjalizowaną w badaniach społecznych i rynkowych oraz Węgierską Służbę Charytatywną Zakonu Maltańskiego. Program powstał ze wsparciem dostawcy energii elektrycznej E.ON. W rezultacie odbyło 600 wizyt w domach, w 300 gospodarstwach domowych zastosowano proponowane środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a w przypadku 750 mieszkańców podniesiono jakość życia. Na dzień dzisiejszy w Nyírbátor oraz w sąsiednich miejscowościach zorganizowano spotkanie w szkole, białą szkołę oraz 7 spotkań w ramach „Energy Cafés”, poruszających temat ubóstwa energetycznego.

Więcej informacji:

Strona projektu STEP-IN w j. angielskim: <https://www.step-in-project.eu/rural-living-lab-hungary/> prezentacja nt. Żywego Laboratorium Wsi oraz dane kontaktowe dostępne pod adresem: https://www.elosztoproject.hu/wpcontent/uploads/2019/12/energiaszegenysegkonf_stepin.pptx.pdf (j. angielski).



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Projekt „LightBringers” w miejscowości Baks (ulożki nt. efektywności energetycznej, szkolenia i podnoszenie świadomości społecznej)

Kraj:

Węgry

Opis:

Projekt „Light Up” jest inicjatywą stworzoną przez Fundację „LightBringers”. Zaczynając od miejscowości Baks celem tej inicjatywy o charakterze systemowym jest zapewnienie taniego i zrównoważonego rozwiązania dostawy energii elektrycznej do gospodarstw domowych znajdujących się w skrajnym ubóstwie, których członkowie nie posiadają środków finansowych na elektryczność z sieci. Będzie ono wdrożone poprzez instalację systemu pojedynczego panelu słonecznego dla gospodarstw domowych, umożliwiając w ten sposób podświetlenie taśmy LED i naładowanie jednego telefonu. Uczestnikami projektu są mieszkańcy-wolontariusze zajmujący się instalacją paneli, biorący udział w warsztatach, podejmujący decyzje z uwzględnieniem dobra społeczności dot. dystrybucji nowo nabytych systemów i obradujący nad wspólnymi zasadami użytkowania. Systemy paneli słonecznych są zakupywane ze środków zdobytych z crowdfundingu, w ramach przetargów i grantów otrzymanych przez Fundację, a także z dotacji, które już zostały wykorzystane. Na dzień dzisiejszy 12 gospodarstw domowych bezpośrednio skorzystało z programu.

Więcej informacji:

<https://www.elosztoprojekt.hu/wp-content/uploads/2019/12/F%C3%89NYHOZ%C3%93K-PPT.pptx.pdf> (j. węgierski)
lub <https://www.reuters.com/article/us-hungary-roma-solar-idUSKBN145100> (j. angielski)



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Projekt „Od chat do domów” (remonty w duchu efektywności energetycznej, ulotki, świadczenie usług społecznych)

Kraj:

Węgry

Opis:

Stowarzyszenie „From Streets to Homes!” zapewnia bezdomnym możliwość przeprowadzenia się do mieszkań komunalnych oraz skorzystania z długotrwałej pomocy społecznej w celu wyjścia z tej trudnej sytuacji, na co prawie nigdy nie dostają szansy. Stowarzyszenie współpracuje z innymi organizacjami obywatelskimi, potencjalnymi lokatorami oraz wolontariuszami zajmującymi się remontem mieszkań socjalnych lub prywatnych będących w złym stanie. W ramach programu wykonano już 19 remontów w trzech dzielnicach Budapesztu. Celem jest umożliwienie najemcom utrzymanie lokalu w dłuższej perspektywie, dla czego zapewnione jest dodatkowe, obszerne wsparcie socjalne oraz możliwości zatrudnienia. Program otrzymuje fundusze od darczyńców prywatnych oraz od organizacji. Zamiarem Stowarzyszenia jest poszerzenie zakresu działań podejmowanych w ramach niezależnego programu prowadzonego przez agencję wynajmu socjalnego „Housing Now!”.

Więcej informacji:

Strona internetowa Stowarzyszenia <https://utcarollakasba.hu/kunyhobol-lakasba/> (w j. węgierskim, z obszernym wprowadzeniem w j. angielskim) lub publikację: http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_1/kovacs.pdf (j. węgierski).



VIII. Projekty parasolowe

Tytuł:

Żywe Laboratoria ENERGISE (pomiaru zużycia energii, podnoszenie świadomości społecznej i edukacja, usługi doradcze)

Kraj:

Węgry (Irlandia, Dania, Bułgaria, Słowenia, Wielka Brytania, Niemcy, Holandia, Szwecja, Szwajcaria)

Opis:

ENERGISE jest europejską siecią na rzecz badań, dobrych praktyk i innowacji dotyczących energii zrównoważonej we współpracy z Instytutem Greendependent – członkiem Konsorcjum Węgierskiego. W czasie realizacji projektu Konsorcjum ściśle współpracuje z gospodarstwami domowymi, bezpośrednio monitorując i dokumentując ich nawyki zużycia energii w celu udzielenia informacji dot. różnorodnych możliwości oszczędzania energii dopasowanych do indywidualnych potrzeb. Stworzone Żywe Laboratoria ENERGISE (w skrócie ŻLE), umożliwiają eksperymentowanie o charakterze systemowym i zaangażowanie różnych interesariuszy (gospodarstwa domowe, eksperci ds. energetyki, badacze itp.) w celu stwierdzenia, jak codzienne nawyki oraz nastawienie uczestników mogą zostać przesunięte w stronę bardziej ostrożnego, a zarazem efektywnego wykorzystania energii.

Więcej informacji:

By dowiedzieć się więcej na ten temat, należy odwiedzić oficjalną stronę projektu ENERGISE: <http://www.energise-project.eu/livinglabs> (j. angielski) lub żeby otrzymać wskazówki dot. możliwości oszczędności energii: <http://energise.hu/tippek> (j. węgierski) lub żeby otrzymać więcej informacji, należy skontaktować się bezpośrednio z Instytutem Greendependent <https://intezet.greendependent.org/> (j. angielski oraz j. węgierski).





IX. Inne

Tytuł:

Koalicja na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego

Kraj:

Wielka Brytania

Opis:

Koalicja na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego to szeroka koalicja działająca w zakresie walki z ubóstwem, ochrony środowiska, zdrowia i mieszkalnictwa, skupiająca organizacje charytatywne i konsumenckie, władze lokalne i związki zawodowe. Koalicja na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego prowadzi kampanie mające na celu wpłynięcie na rząd i inne organy, aby podjęły działania zmierzające do zwalczania zjawiska ubóstwa energetycznego, a tym samym do poprawy zdrowia i jakości życia ludzi, obniżenia kosztów utrzymania, stworzenia miejsc pracy i zmniejszenia emisji dwutlenku węgla w tym procesie. Koalicja na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego opracowała manifest na wybory w Wielkiej Brytanii, w którym wezwano główne partie polityczne do zobowiązania się do działań na rzecz wyeliminowania zjawiska ubóstwa energetycznego.

Więcej informacji:

<http://www.endfuelpoverty.org.uk/>



IX. Inne

Tytuł:

Zmniejszenie przesyłu zamiast blokowania – projekt pilotażowy do walki z ubóstwem energetycznym w dzielnicy Kolonia-Meschenich

Kraj:

Niemcy

Opis:

W ramach tego środka gospodarstwa domowe otrzymują inteligentne liczniki zmniejszające przesył energii do 1000W w przypadku niepłacenia rachunków zamiast odłączenia. Liczniki zainstalowano w 660 gospodarstwach. Mieszkańcy docenili opcję zmniejszenia przesyłu energii zamiast jej całkowitego odłączenia. (Program został zakończony).

Więcej informacji:

<https://soz-kult.hs-duesseldorf.de/forschung/forschungsaktivitaeten/einrichtungen/wohlfahrtsverbaende/Documents/Abschlussbericht%20Energiearmut.pdf>



IX. Inne

Tytuł:

Przygotowanie drewna na opał

Kraj:

Węgry

Opis:

Każdej jesieni we wsi Máriahalom grupa mężczyzn zbiera się, by w ramach wolontariatu porąbać drewno na opał dla starszych kobiet. Przygotowanie drewna na opał jest konieczne, by przetrwać czas zimy, a większość tych kobiet to wdowy, którym brakuje pieniędzy i siły, by wykonać tak ciężką pracę fizyczną. Z pomocą mężczyzn kwestia drewna na opał wydaje się łatwiejsza do opanowania, drewno wysycha szybciej, co jest kluczowe dla wydajniejszego i czystszeo procesu spalania. Przygotowanie drewna na opał jest dobrym przykładem solidarności na poziomie lokalnym.

Więcej informacji:

Osoba do kontaktu – Béla Munkácsy (munkacsy@elte.hu) z Uniwersytetu Loránda Eötvösa (ang. ELTE University) i Instytutu Energiaklub.

Autorzy i źródła grafik: okładka: publicdomainvectors.org, Public Domainectors, <https://publicdomainvectors.org/pl/wektory-swoobodnych/%C5%9Awiec%C4%85ca-%C5%BCar%C3%B3wka/83473.html>, CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Przeznaczenie do domeny publicznej; nagłówki i strony tytułowe rozdziałów: pixabay.com, Clinker-Free-Vector-Images, <https://pixabay.com/pl/vectors/symbole-znaki-r%C3%B3wne-37290/>



Supported by:



Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety



based on a decision of the German Bundestag

Projekt EnPover Municipalities jest finansowany w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Klimatu (EUKI) (numer kontraktu 81247746), stanowiącej nowy instrument finansowy niemieckiego Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Jądrowego (BMU). Wdrażanie inicjatywy wspiera Niemieckie Towarzystwo Współpracy Międzynarodowej (GIZ). Nadzrędnym celem programu jest wspieranie współpracy na rzecz ochrony klimatu na terenie UE, aby doprowadzić do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych.

www.enpover.eu

